

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๐/๒๕๕๕

วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคสหประชาชาติ

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคสหประชาชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งจากพรรคสหประชาชาติว่า ในคราวประชุมใหญ่สามัญพรรคสหประชาชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ มีมติดังนี้ (๑) เปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคสหประชาชาติ โดยให้ยกเลิกความในข้อ ๑๐๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ข้อ ๑๐๕ พรรคมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้น สมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมาย และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรรคสหประชาชาติได้” และ (๒) เห็นชอบอนุมัติยุบเลิกพรรคสหประชาชาติ เนื่องจากพรรคขาดงบประมาณในการดำเนินกิจการของพรรคในด้านต่างๆ ทำให้พรรคไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้ และนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ตอบรับการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคสหประชาชาติดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๓ กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑) นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคสหประชาชาติตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการและให้รับไว้พิจารณาวินิจฉัยต่อไป พร้อมทั้งส่งสำเนาคำร้องให้พรรคสหประชาชาติทราบ หากพรรคสหประชาชาติประสงค์จะชี้แจงเพิ่มเติมก็ให้กระทำได้

หัวหน้าพรรคสหประชาชน มีหนังสือลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคสหประชาชนมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยกเลิกพรรคสหประชาชน เนื่องจากพรรคขาดงบประมาณในการดำเนินกิจการของพรรคในด้านต่างๆ ทำให้พรรคไม่สามารถแบกรับภาระต่างๆ ได้ มีเหตุต้องเลิกพรรคการเมืองตามข้อบังคับพรรคสหประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๔) ข้อ ๑๐๕ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคสหประชาชนได้

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้องและคำชี้แจงของหัวหน้าพรรคสหประชาชนแล้ว มีประเด็นต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคสหประชาชนตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้มีคำสั่งยุบพรรคสหประชาชน เนื่องจากพรรคสหประชาชนโดยที่ประชุมใหญ่มีมติให้ยุบพรรคสหประชาชน ตามข้อบังคับพรรคสหประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๓ (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๔) ข้อ ๑๐๕ ซึ่งกำหนดว่า “พรรคมีความมุ่งมั่นที่จะสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขให้มั่นคงสถาพรสืบไป ฉะนั้น สมาชิกพรรคจะช่วยกันดำรงรักษาพรรคให้คงอยู่คู่ปวงชนชาวไทยจนสุดความสามารถ เว้นไว้แต่จะถูกยุบหรือเลิกตามกฎหมาย และให้ที่ประชุมใหญ่สามัญพรรคมีมติเห็นชอบอนุมัติให้ยุบหรือเลิกพรรคสหประชาชนได้” และโดยที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” เมื่อพรรคสหประชาชนมีเหตุต้องเลิกพรรคตามข้อบังคับพรรคสหประชาชน กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคสหประชาชนได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๑)

โดยเหตุดังได้วินิจฉัยข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคศรีรักษาประชาชน

นายผัน จันทรปาน
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ